

กรอบการพัฒนากิจกรรมเชิงพื้นที่
อำเภอบางบัวทอง ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอบางบัวทอง
จังหวัดนนทบุรี

คำนำ

การจัดทำกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ของอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาด้านส่งเสริมการเกษตรในระดับอำเภอ ภายใต้ข้อมูลพื้นฐานของชุมชน การจัดทำกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ระดับอำเภอ เป็นการวางแผนปรับปรุงพัฒนาอาชีพการเกษตร มุ่งสร้างรายได้ให้มีความมั่นคงและความยั่งยืนตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วมของเกษตรกร และเจ้าหน้าที่ของรัฐในลักษณะบูรณาการ เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ปัญหา และความต้องการของเกษตรกร อันเป็นแนวทางในการจัดทำแผน/โครงการ แล้วจึงได้จัดทำโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร

สำนักงานเกษตรอำเภอบางบัวทอง หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการจัดทำกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ของอำเภอบางบัวทองฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการเกษตรของอำเภอบางบัวทองได้เป็นอย่างดีต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอบางบัวทอง

จังหวัดนนทบุรี

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	๒
สารบัญ	๓
สารบัญตาราง	๕
สารบัญภาพ	๗
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๘
<u>ข้อมูลด้านกายภาพ</u>	
๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๘
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๘
๑.๒ อาณาเขต	๘
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๙
๒. ลักษณะภูมิประเทศ	๑๐
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๑๐
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๑๑
๒.๓ กลุ่มชุดดิน	๑๒
๓. ลักษณะภูมิอากาศ	๑๓
๓.๑ ฤดูกาล	๑๓
๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ	๑๔
๔. เส้นทางคมนาคม	๑๔
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	๑๔
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ	๑๔
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๑๕
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๑๕
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	๑๕
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๖
<u>ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ</u>	๑๗
๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๑๗
๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๑๘
<u>ข้อมูลด้านสังคม</u>	
๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร	๑๘
๑.๑ เกษตรกร	๑๘
๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร	๒๐

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ	๒๙
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๒๙
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก	๒๙
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๒๙
๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	๓๒
๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก	๓๒
๑.๕ ต้นทุนการผลิต	๓๓
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๓๓
๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๓๕
๒. การวิเคราะห์ Supply chain	๓๕
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๗
๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	๓๗
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๙
บรรณานุกรม	๔๐

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงเขตการปกครอง	๙
๒	แสดงสรุปเขตการปกครอง	๑๐
๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้	๑๑
๔	แสดงข้อมูลฤดูกาล	๑๓
๕	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี	๑๔
๖	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง	๑๕
๗	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก	๑๕
๘	แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๑๕
๙	แสดงข้อมูลบ่อบาดาล	๑๖
๑๐	แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๖
๑๑	แสดงข้อมูลด้านพืช	๑๗
๑๒	แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๗
๑๓	แสดงข้อมูลด้านประมง	๑๗
๑๔	แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร	๑๘
๑๕	แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๑๙
๑๖	แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ	๑๙
๑๗	แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน	๑๙
๑๘	แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์	๑๙
๑๙	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๒๐
๒๐	แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๒๑
๒๑	แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๒๑
๒๒	แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๒๔
๒๓	แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	๒๕
๒๔	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๒๕
๒๕	แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร	๒๖
๒๖	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน	๒๖
๒๗	แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒๖

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๘	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่	๒๘
๒๙	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๒๙
๓๐	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตข้าว	๓๐
๓๑	แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๓๑
๓๒	แสดงต้นทุนการผลิต	๓๓
๓๓	แสดงเกษตรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่	๓๔
๓๔	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๓๕
๓๕	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าข้าว อำเภอบางบัวทอง	๓๕
๓๖	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๓๗
๓๗	แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๙

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอ	๘
๒	แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอ	๑๐
๓	แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอ	๑๑
๔	แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอ	๑๓
๕	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอ	๑๖
๖	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๒๙
๗	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง)	๓๑
๘	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๓๐
๙	แสดงปฏิทินการเพาะปลูก	๓๒
๑๐	แสดงวิธีการตลาดอำเภอ	๓๔

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลด้วยกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

อำเภอบางบัวทอง ตั้งอยู่บนพื้นที่ฝั่งขวาแม่น้ำเจ้าพระยาของจังหวัดนนทบุรี ห่างจากตัวจังหวัดไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ๑๕.๙๖ กิโลเมตร มีตำบลในความรับผิดชอบ ๘ ตำบล ได้แก่ บางบัวทอง บางรักใหญ่ บางรักพัฒนา บางคูวัด ละคร ลำโพ โสนลอย และพิมลราช จำนวน ๘๑ หมู่บ้าน พื้นที่ทั้งหมดจำนวน ๑๑๖.๔๓๙ ตารางกิโลเมตร หรือ ๗๒,๗๗๔.๓๘ ไร่ ๑.๒ อาณาเขต

อำเภอบางบัวทอง มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอลาดหลุมแก้ว (จังหวัดปทุมธานี) และอำเภopakเกร็ด มีคลองลากค้อน คลองลำโพเป็นเส้นแบ่งเขต
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภopakเกร็ด มีคลองชลประทานพระอุดม-บางบัวทอง (คลองแอน) คลองชุมมหาไทย (ท่าลาย) และคลองบางบัวทองเป็นเส้นแบ่งเขต
- ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอเมืองนนทบุรีและอำเภอบางใหญ่ มีคลองบางรักใหญ่ คลองอ้อม คลองบางเตือ (วัดบางเตือ) แนวเส้นขนานคลองบางแพรก และคลองบางแพรกเป็นเส้นแบ่งเขต
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอไทรน้อย มีคลองตาชม คลองพระพิมล คลองลากค้อน คลองตากล้าย และคลองลัดยายเป้าเป็นเส้นแบ่งเขต

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอ
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบัวทอง, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ แบ่งเป็นจำนวน ๗ เทศบาล

๑ อบต. ๘ ตำบล ๘๑ หมู่บ้าน

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาลนคร จำนวน ๑ แห่ง
เทศบาลเมือง จำนวน ๖ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๑ แห่ง

ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครอง

ตำบล หมู่ที่	ตำบล โสนลอย	ตำบล ละหาร	ตำบล ลำโพ	ตำบล พิมลราช	ตำบล บางบัว ทอง	ตำบล บางรัก พัฒนา	ตำบล บางคูรัด	ตำบล บางรัก ใหญ่
๑	คลองผู้ใหญ่ จร	ถนนรถ	คลองลาก ค้อนเหนือ	คลองเจ้า	หนองเชียง โคตร	-	ปลาย คลองบาง คูรัด	คลองบางไผ่
๒	คลองจั่วคอม	สุหร่าลำรี	ลำโพ	ฝั่งเหนือ	-	คลองบาง แพรก	นกแฝก	บางรักใหญ่
๓	จุนทร์ จัดสรร	เกาะลอย	ลำโพ	บ้านกล้วย	ค่ายสาม	คลองนิว คอม	หนองโสน	คลองบางรัก ใหญ่
๔	ตลาดเก่า	เกาะดอน	ลำโพ	ค่ายสาม	สุหร่า กลาง	บางแพรก	หนอง กระตี่	บางรักใหญ่
๕	บางพลู	คลองลาก ค้อน	ศาลเจ้า	โรงสวด	โสนลอย	คลองบางไผ่	หนองอ้าย ปรัง	คลองบาง มะขาม
๖		ลากค้อน	หัวคู้	โสนลอย	ปากคลอง ตาคล้าย	โสนลอย	ลาด กระเณด	คลองบางพลู
๗		สุหร่าแดง	ลำโพ	โรงกระโจม	คลองตา คล้าย	ลาดปลา ดุก	รางละกอ	คลองแม่น้ำ อ้อม
๘		ลำรี	สามแยก	คลองตาชม	คลองเจ๊ก	คลองวัด ลาดปลา ดุก	หนอง ผักตบ	คลองบางไผ่
๙		คลองลำรี			คลองเจ๊ก เล็ก	อุบล กาญจน์	คลอง ตาชม	คลอง บางเตือ
๑๐					ปลาย คลองลำรี	บัวทอง	คลองนาย หลีก	บางเตือ
๑๑					คลองเจ๊ก	ปลาย คลองบาง แพรก		บางแพรก น้อย
๑๒					คลองลำรี	รัตนวิเศษ		
๑๓					คลองสามวัง	อุดมบุรี		
๑๔					คลองลำรี ล่าง	กฤษดา		
๑๕						รุ่งเรือง		

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒ แสดงสรุปเขตการปกครอง

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	อบต.	เทศบาล นคร	เทศบาล เมือง	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
ละหาร	๙,๗๑๐			๑	๙	๖,๑๙๘
ลำโพ	๖,๖๙๓			๑	๘	๑,๔๙๙
พิมลราช	๘,๖๕๐			๑	๘	๑๑,๗๔๖
บางบัวทอง	๑๙,๒๑๕			๑	๑๔	๑๐,๑๐๔
บางรักพัฒนา	๑๑,๔๗๖			๑	๑๕	๑๑,๙๙๐
บางคูรัด	๑๒,๓๒๖			๑	๑๐	๑๓,๗๙๒
บางรักใหญ่	๓,๔๐๒	๑			๑๑	๑,๔๙๙
โสนลอย	๘,๔๓๗.๕		๑		๖	๔,๓๕๒
รวม	๗๙,๙๐๙.๕	๓		๔	๘๑	๖๑,๑๘๐

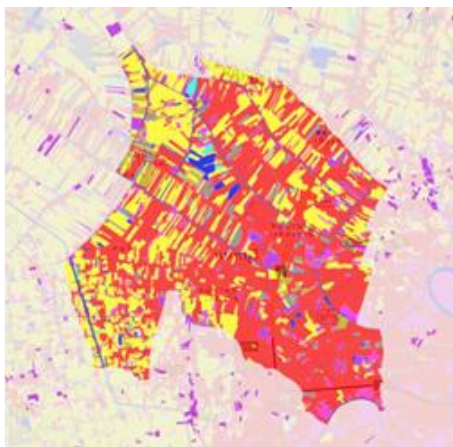
ที่มา : ที่ว่าการอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๙

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

๒.๑ สภาพพื้นที่ ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

สภาพภูมิประเทศอำเภอบางบัวทอง ไม่มีพื้นที่ป่าไม้ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่มไม่มีภูเขา มีลำคลองต่างๆ จำนวนมาก ทั้งคลองธรรมชาติและคลองที่ขุดขึ้นใหม่ซึ่งเชื่อมโยงต่อกัน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัย ไร่นาและสวน ปัจจุบันพื้นที่บางส่วนได้แปรเปลี่ยนสภาพกลายเป็นพื้นที่โรงงานอุตสาหกรรม และหมู่บ้านจัดสรร แต่พื้นที่ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๒๕ ยังคงเป็นพื้นที่เกษตรกรรม

แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอบางบัวทอง

ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอบางบัวทอง

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้

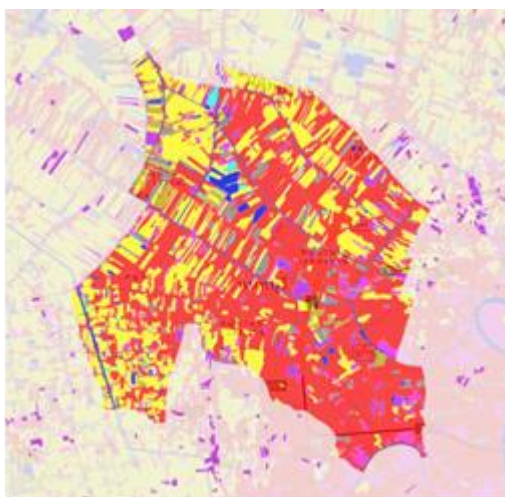
ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
ละหาร	๙,๗๑๐	๐	๐
ลำโพ	๖,๖๙๓	๐	๐
พิมลราช	๘,๖๕๐	๐	๐
บางบัวทอง	๑๙,๒๑๕	๐	๐
บางรักพัฒนา	๑๑,๔๗๖	๐	๐
บางคูรัด	๑๒,๓๒๖	๐	๐
บางรักใหญ่	๓,๔๐๒	๐	๐
โสนลอย	๘,๔๓๗.๕	๐	๐
รวม	๗๙,๙๐๙.๕	๐	๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบัวทอง, พ.ศ. ๒๕๖๙

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

อำเภอบางบัวทองไม่มีสภาพพื้นที่ ความลาดชัน

แผนที่แสดงความลาดชันของอำเภอบางบัวทอง

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอ

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๒.๓ กลุ่มชุดดิน

พื้นที่อำเภอบางบัวทอง มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๓ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๒

ชุดดิน : บางเขน (Bang Khen Series : Bn)

ลักษณะเด่น : ลักษณะและสมบัติของดิน เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินเหนียวสีเทาเข้ม มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกลาง (pH ๗.๐) ดินบนตอนล่างเป็นดินเหนียวสีเทาถึงสีเทาปนน้ำตาลอ่อนจุดประสีน้ำตาลแก่ ดินบนมีสีเทาเข้มหรือสีดำ มีจุดประสีน้ำตาลแก่หรือสีแดงปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อย (pH ๖.๕) ดินล่างตอนล่างเป็นดินเหนียว มีสีน้ำตาลปนเทาหรือสีเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อย (pH ๖.๕) มีจุดประสีเหลืองปนน้ำตาลและสีแดง ดินล่างลึกลงไปจะพบดินเลนสีน้ำเงิน มีปริมาณกำมะถันต่ำ จะพบรอยอุกและผลึกยิปซัมชุดดินที่คล้ายคลึงกัน ชุดดินบางกอก ชุดดินดินอยุธยา ชุดดินฉะเชิงเทรา และชุดดินบางเลน

ปัญหา : ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์ มีน้ำท่วมในฤดูฝน ลึก ๕๐ ซม. นาน ๓-๔ เดือน

แนวทางการจัดการ : ในการใช้ประโยชน์ ทำนา ถ้าปลูกพืชผักตลอดจนผลไม้ต่างๆ จำเป็นต้องยกร่องให้สูงพ้นน้ำท่วม ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมีเพื่อให้ผลผลิตดีขึ้น

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๓

ชุดดิน : บางกอก (Bangkok Series : BK)

ลักษณะเด่น : เป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นดินเหนียวสีดำ มักพบจุดประสีน้ำตาล ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH ๖.๐-๖.๕) ดินบนตอนล่างเนื้อดินเป็นดินเหนียว สีเทาเข้มหรือสีเทาปนน้ำตาล ปฏิกริยาดินเป็นกลาง (pH ๗.๐) ดินล่างตอนล่างในระดับความลึก ๑-๑.๕ เมตร จะพบดินเลนสีน้ำเงินที่มีปริมาณกำมะถันต่ำ มีเปลือกหอยปะปนตลอด จะพบรอยอุกในดินล่าง ปฏิกริยาดินเป็นด่างเล็กน้อยถึงเป็นด่างปานกลาง (pH ๘.๐)

ปัญหา : ปกติไม่ค่อยมีปัญหา ดินมีความเหมาะสมดีมากสำหรับการปลูกข้าว แต่อาจมีปัญหาบ้างเกี่ยวกับการไถพรวนยาก เนื่องจากเมื่อหน้าดินแห้ง ดินจะแข็งและแตกกระแหง

แนวทางการจัดการ : ทำนา ควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมี เพื่อปรับปรุงคุณสมบัติทางกายภาพของดินให้ดีขึ้น ทั้งยังเพิ่มแร่ธาตุอาหารในดินให้แก่พืชอีกด้วย

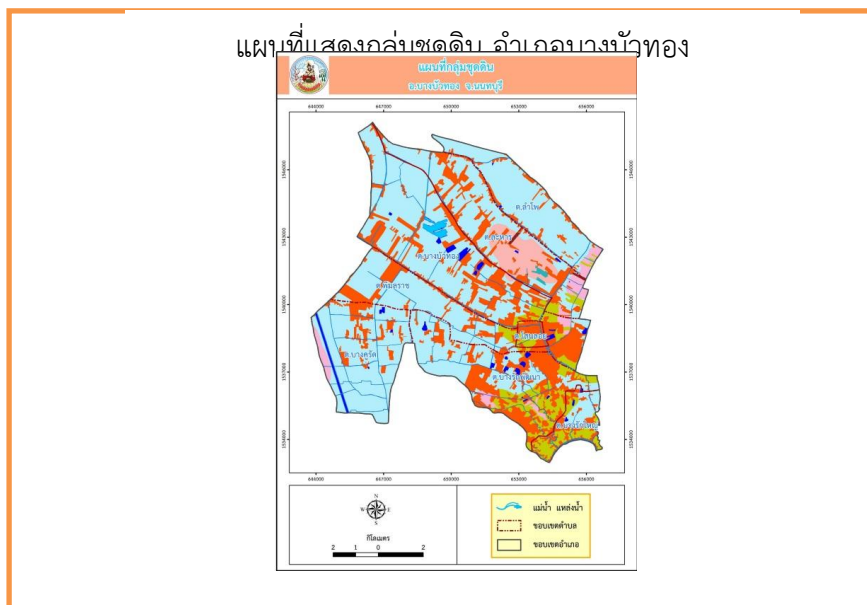
๓) กลุ่มชุดดินที่ ๘

ชุดดิน : ธนบุรี (Thonburi Series : Tb)

ลักษณะเด่น : เป็นดินที่ถูกปรับสภาพพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ที่ดินโดยการยกร่อง เป็นดินลึกมาก ดินบนเป็นดินเหนียวสีดำ พบจุดประสีน้ำตาลแก่ ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH ๖.๐-๖.๕) ดินล่างตอนบนเป็นดินเหนียว สีเทา เทาเข้ม ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง (pH ๖.๕-๗.๐) ตอนล่างเป็นดินเลนสีเทาปนเขียวหรือน้ำเงินที่มีปริมาณกำมะถันต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นด่างเล็กน้อยถึงเป็นด่างปานกลาง (pH ๗.๕-๘.๐)

ปัญหา : เสี่ยงต่อการถูกน้ำท่วมในช่วงที่มีน้ำไหลหลากหรือมีฝนตกหนักติดต่อกันหลายวัน ในพื้นที่ยกร่องใหม่ดินยุบตัวมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ดินเป็นกรดรุนแรงหรือดินเค็ม (ขึ้นอยู่กับพื้นที่เดิมก่อนยกร่อง)

แนวทางการจัดการ : ทำการปรับสภาพดินก่อนปลูกพืช มีระบบป้องกันน้ำท่วมและควบคุมระดับน้ำในร่องระหว่างแปลงปลูกพืช พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอ
(ที่มา : <https://dinonline.ddd.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๓. ลักษณะภูมิอากาศ

៣.១ ព្រឹត្តិការណ៍

มี ๓ ฤดูกาล คือ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีน ซึ่งมีคุณสมบัติเย็นและแห้งจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้ แต่เนื่องจากอำเภอบางบัวทองอยู่ในภาคกลาง อิทธิพลของบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่แผ่มาปกคลุม ในช่วงดูหนาวจะช้ากว่าภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้อากาศเย็นช้ากว่าสองภาคดังกล่าว โดยเริ่มมีอากาศเย็น ประมาณกลางเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป โดยมีอากาศหนาวจัดในเดือนธันวาคม

ฤดูร้อน เริ่มเมื่อมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือสิ้นสุดลง คือประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ในระยะนี้จะมีหย่อมความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบน ประกอบกับที่พัดปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้เป็นลมฝ่ายใต้ ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศร้อนจัดอยู่ในเดือนเมษายน

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ พัดปกคลุมประเทศไทย ร่องความกดอากาศต่ำที่พัดผ่านบริเวณภาคใต้ของประเทศไทยจะเลื่อนขึ้นมามาพาดผ่าน บริเวณภาคกลาง และภาคเหนือเป็นลำดับในรยะนี้ทำให้มีฝนตกชุกขึ้นตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป โดยเดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกสุดในรอบปีและเป็นช่วงที่มีความชื้นสูง โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลฤดูกาล

ฤดูกาล	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ฤดูร้อน		←→										
ฤดูฝน					←→				←→			
ฤดูหนาว	←→									←→		

๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี

ปี	ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี (มม.)	ปริมาณฝนเฉลี่ย (มม.)	จำนวนวันฝนตก (วัน)	เดือนที่ฝนสูงสุด	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)		
					สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๖๘	๑,๓๒๔	๑๑๐.๓	๑๑๕	ส.ค.	๓๖.๒	๒๓.๖	๒๘.๖
๒๕๖๗	๑,๔๐๔	๑๑๗.๐	๑๒๑	พ.ค.	๓๖.๐	๒๓.๔	๒๘.๓
๒๕๖๖	๑,๙๓๐	๑๖๐.๘	๑๓๘	ส.ค.	๓๕.๘	๒๓.๐	๒๗.๙
๒๕๖๕	๑,๘๔๗	๑๕๓.๙	๑๓๒	ก.ย.	๓๕.๔	๒๓.๑	๒๘.๔
๒๕๖๔	๑,๒๙๘	๑๐๘.๒	๑๑๘	ก.ย.	๓๕.๒	๒๒.๙	๒๘.๑

ที่มา : <https://th.weatherspark.com>, พ.ศ. ๒๕๖๙

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอบางบัวทอง มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางเชื่อมต่อ ขนส่งผลผลิตทางการเกษตร ดังนี้

- ทางหลวงแผ่นดิน ๓๒๑๕ ถนนบางกรวย – ไทรน้อย
- ทางหลวงชนบท ๑๐๑๓ ถนนบ้านกล้วย – ไทรน้อย
- ทางหลวงชนบท ๑๐๐๒ ถนนวัดลาดปลาตุก
- ทางหลวงแผ่นดิน ๓๐๒ ถนนรัตนวิเบศร์
- ทางหลวงแผ่นดิน ๓๔๐ ถนนบางบัวทอง – สุพรรณบุรี
- ทางหลวงแผ่นดิน ๓๔๕ สายบางบัวทอง-บางพูน
- ทางหลวงพิเศษหมายเลข ๙ ถนนกาญจนาภิเษก ถนนวงแหวนรอบนอกฝั่งตะวันตก

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ทางรถไฟ ไม่มี

ทางรถไฟ MRT สายสีม่วง คลองบางไผ่ – เตาปูน

ทางรถยนต์ มีรถโดยสารประจำทางระหว่างอำเภอ ได้แก่ สาย ๑๓๔ บัวทองเคหะ-หมอชิต ๒

สาย ๕๑๖ บัวทองเคหะ-เทเวศน์

ทางหลวงแผ่นดิน ถนนสายหลักจะเป็นถนนที่เชื่อมระหว่างจังหวัดนนทบุรีกับจังหวัดข้างเคียง คือ กรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม จังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และจังหวัดสุพรรณบุรี ถนนสายสำคัญของอำเภอบางบัวทองจึงมักจะเป็นถนนสายสำคัญของจังหวัดนนทบุรีด้วย ได้แก่

- ทางหลวงแผ่นดิน ๓๐๒ ถนนรัตนวิเบศร์ ระยะทาง ๑๘.๘๘๓ กิโลเมตร
- ทางหลวงพิเศษหมายเลข ๙ ถนนกาญจนาภิเษก ถนนวงแหวนรอบนอกฝั่งตะวันตก ระยะทาง ๑๘๑ กิโลเมตร
- ทางหลวงแผ่นดิน ๓๔๐ ถนนบางบัวทอง – สุพรรณบุรี ระยะทาง ๑๖๔.๒๑ กิโลเมตร
- ทางหลวงแผ่นดิน ๓๔๕ สายบางบัวทอง-บางพูน ระยะทาง ๒๐.๑๐๕ กิโลเมตร

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ (เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง)

คลองบางบัวทอง คลองบางรักใหญ่ คลองบางไผ่ คลองนายแฉ่ง คลองต้นนุ่น คลองลำรี
คลองโรงสวด คลองลากค้อน คลองลำโพธิ์

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

๑) โครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง
ไม่มี

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ที่	ชื่ออ่าง/ประตูระบายน้ำ	ตำบล	ความจุที่ระดับน้ำสูงสุด (ล้าน ลบ.ม.)	ความจุที่ระดับน้ำเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
-	-	-	-	-	-

ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙

๒) โครงการชลประทานขนาดเล็ก

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก

ที่	ตำบล	โครงการ						รวมปริมาณน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	รวมพื้นที่ได้รับประโยชน์ (ไร่)
		อ่างเก็บน้ำ	ท่อระบายน้ำ	ฝาย	ระบบส่งน้ำ	สถานีสูบน้ำ	รวม		
	บางบัวทอง					๑	๑		๓๓,๘๕๖.๖๐
	บางรักพัฒนา					๑	๑		

ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙

๓) แหล่งน้ำอื่น ๆ

(๑) สระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (บ่อจิว ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร)

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

ที่	ตำบล	ปี ๒๕๔๘ - ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๘		รวม	
		ราย	บ่อ	ราย	บ่อ	ราย	บ่อ
	พิมลราช						๒
	บางคูรัด						๑
	บางรักพัฒนา						๑

ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙

(๒) บ่อบาดาล

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลบ่อบาดาล

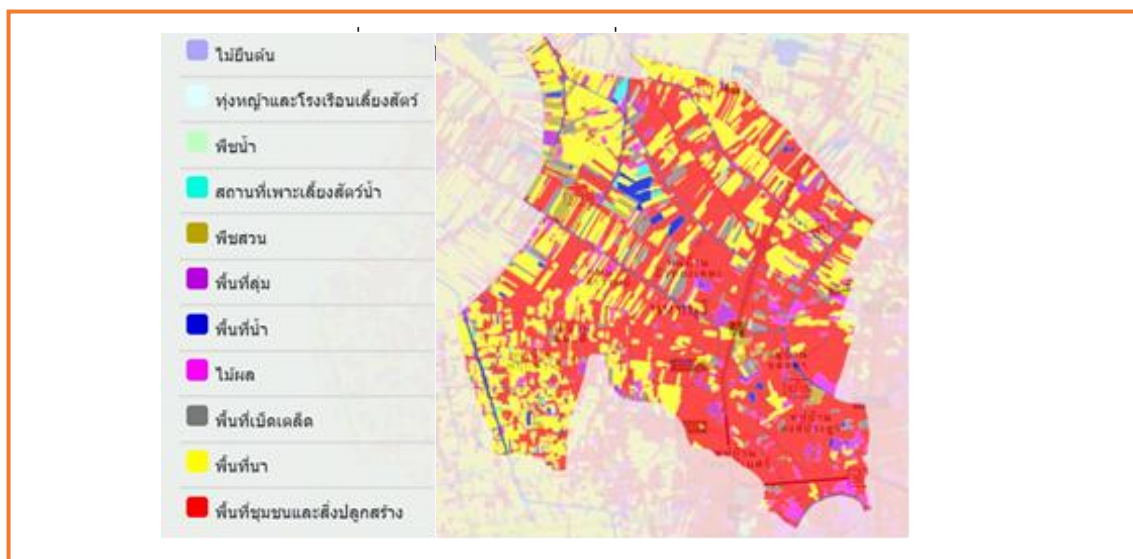
ที่	ตำบล	ด้านการเกษตร (บ่อ)	ด้านอุปโภค – บริโภค (บ่อ)	รวม (บ่อ)
๑	บางบัวทอง		๒	๒
๒	ต.บางรักใหญ่		๑	๑
๓	ต.ละหาร		๑	๑
๔	ต.ลำโพ	๑		๑

ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ไม้ยืนต้น	๓.๓๓	๐.๐๐
ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	๔.๑๗	๐.๐๑
พืชไร่	๑๕๑.๒๑	๐.๒๐
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๕๐๑.๘๕	๐.๖๗
พืชสวน	๑,๙๔๒.๖๔	๒.๖๐
พื้นที่ลุ่ม	๒,๐๒๓.๙๑	๒.๗๑
พื้นที่น้ำ	๒,๓๖๙.๘๑	๓.๑๘
ไม้ผล	๒,๕๐๐.๗๔	๓.๓๕
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๒,๗๗๙.๒๓	๓.๗๓
พื้นที่นา	๒๑,๐๑๕.๐๖	๒๘.๑๘
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๔๑,๒๙๓.๔๑	๕๕.๓๖

ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอ

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ประชากรอำเภอบางบัวทอง มีอาชีพหลักคือ รับจ้าง มีพื้นที่การเกษตรจำนวน ๑๒,๔๕๓.๐๘ ไร่ (ร้อยละ ๒๕ ของพื้นที่อำเภอ) โดยอยู่พื้นที่ในเขตชลประทานร้อยละ ๘๐

ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลด้านพืช

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี					
		ข้าว	ไม้ผล	พืชผัก	ไม้ดอก ไม้ประดับ	ไม้ยืนต้น	รวมทั้งหมด
โสนลอย	๓,๔๓๗.๕	๑๗	๐	๐	๐	๐	๑๗
บางบัวทอง	๑๙,๒๑๕	๒,๙๘๒.๘๕	๑๘	๗.๗๕	๒๐.๖	๗๐.๑๓	๓,๐๙๘.๔๘
บางรักใหญ่	๓,๔๐๒	๐	๕๒	๒๘.๙๘	๐.๗๕	๒๔.๒๕	๑๐๕.๙๘
บางคูรัด	๑๒,๓๒๖	๒,๗๙๖.๒๕	๖๙.๕	๓.๕	๑๖.๒๕	๓๒.๔๔	๑,๙๑๗.๙๔
ละหาร	๙,๗๑๐	๒,๐๘๔.๐๙	๓๙.๙๘	๔.๕	๒	๒๓.๕	๒,๑๔๔.๘๘
ลำโพ	๖,๖๙๓	๑,๗๕๑.๖๓	๒๔.๒๕	๐.๒๕	๐.๑๔	๒	๑,๗๗๘.๒๗
พิมลราช	๘,๖๕๐	๑,๔๑๗.๘๓	๙๓.๑๙	๑.๒๕	๔	๔๓.๗๕	๑,๕๖๐.๐๒
บางรักพัฒนา	๑๑,๔๗๖	๗๓๔.๙๖	๔๖.๘	๒๓.๕	๐.๕	๑๔.๗๕	๘๒๐.๕๑
รวม	๗๙,๙๐๙.๕๐	๑๑,๗๘๔.๖๑	๓๔๓.๗๒	๖๙.๗๓	๔๔.๒๔	๒๑๐.๘๒	๑๒,๔๕๓.๐๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบัวทอง, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

ตำบล	เกษตรกร ผู้เลี้ยงสัตว์ รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
ละหาร	๖๒๕	๗๒๐		๒๗		๒,๗๙๕	๑,๐๐๐	๑,๙๐๐	๗๐
บางบัวทอง	๘๑๓	๗๓๗		๓๐		๑,๒๘๔	๑,๔๘๙	๑,๒๑๐	๔๐
รวมทั้งหมด	๑,๔๓๘	๑,๔๕๗		๕๗		๔,๐๗๙	๒,๔๘๙	๓,๑๑๐	๑๑๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอบางบัวทอง, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

ตำบล	เกษตรกร รวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำ สวยงาม	สัตว์น้ำ อื่น ๆ
บางบัวทอง	๒๑๑	๑			๒๑๐		
ละหาร	๒๑๘				๒๑๘		
ลำโพ	๓๓				๓๓		
บางคูรัด	๓๐				๓๐		
รวมทั้งหมด	๔๙๓	๑			๔๙๒		

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอบางบัวทอง, พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่ว่า ไม่มี)

มะม่วงยายกล่ำ หนึ่งในของดีประจำจังหวัดนนทบุรี มะม่วงพันธุ์นี้เป็นพันธุ์เก่าแก่ มีความโดดเด่นคือ ผลสุกเนื้อจะมีรสชาติหวานมากๆ มีกลิ่นหอมชวนทาน ไม่ละม้ายสุกอม ไม่มีเสี้ยน รับประทานกับข้าวเหนียวมันอร่อยมากๆ ผลดิบรสเปรี้ยวจัด ยุคสมัยก่อนนิยมสับเป็นฝอยๆ ปีบหรือคั้นเอาเฉพาะน้ำใช้แทนน้ำมะนาว มีกลิ่นหอมของความเปรี้ยวชวนรับประทานดียิ่ง ส่วนที่มาของชื่อ “มะม่วงยายกล่ำ” ชาวบ้านในย่าน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี เล่าว่า ต้นแรกที่พบเป็นของ “ยายกล่ำ” ปลุกในบริเวณบ้านเพื่อเก็บผลขายทั้งผลดิบและผลสุก ซึ่งรูปทรงของผลจะแปลกกว่าผลมะม่วงทั่วไป คือ จะกลมและแบนๆ ดูไม่สวยงามนัก คนซื้อไปรับประทานแล้วติดใจในรสชาติ โดยเฉพาะผลสุกจะหวานอร่อยมาก เมื่อสอบถามถึงที่มาของชื่อพันธุ์ “ยายกล่ำ” ตอบว่าไม่รู้ ปู่ย่าตาทวดปลูกไว้ ชาวบ้านจึงพากันเรียกมะม่วงดังกล่าวตามชื่อ “ยายกล่ำ” ว่า “มะม่วงยายกล่ำ” เรื่อยมาจนกระทั่งปัจจุบัน

มะม่วงยายกล่ำ มีชื่อวิทยาศาสตร์และมีลักษณะทางพฤกษศาสตร์เหมือนกับต้นมะม่วงทั่วไปเกือบทุกอย่าง คือ อยู่ในวงศ์ *Anacardiaceae* เป็นไม้ยืนต้นสูง ๑๐-๒๐ เมตร แตกกิ่งก้านเป็นพุ่มกว้าง ใบเป็นใบเดี่ยว ออกเรียงกันเป็นคู่ๆ ใบเป็นรูปหอกขอบเรียบ ปลายแหลมโคนมน สีเขียวสด ดอกออกเป็นช่อที่ปลายยอด ดอกเป็นสีเหลืองอ่อนหรือสีนวล ดอกมีกลิ่นหอมอ่อนๆ “ผล” รูปกลมรีคล้ายผลของมะม่วงเศรษฐีทวาย แต่จะมีขนาดใหญ่กว่าอย่างชัดเจน รูปทรงของผลจะออกแบนๆ เมล็ดลึบทำให้มีเนื้อเยื่อ ผลดิบสีเขียว รสเปรี้ยวจัดและมีกลิ่นความเปรี้ยวแรงมาก ผลสุกสีเหลือง รสชาติหวานรับประทานอร่อยมากตามที่กล่าวข้างต้น มีดอกและติดผลดกตามฤดูกาลปีละครั้ง ขยายพันธุ์ ด้วยเมล็ด ตอนกิ่ง และเสียบยอด ในพื้นที่อำเภอบางบัวทองมีช่องทางการจำหน่ายผ่านลูกค้ารายเดิมและทางออนไลน์ ราคา กิโลกรัมละ ๑๐๐-๒๐๐ บาท ขณะที่มะม่วงยายกล่ำจากที่อื่นขายได้ กิโลกรัมละ ๒๐-๖๐ บาท

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑.๑ เกษตรกร

๑) ครั้วเรือนและประชากร

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนครั้วเรือน และประชากร

ที่	ตำบล	ครั้วเรือนทั้งหมด	ครั้วเรือนเกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	ละหาร	๖,๑๙๘	๒๒๗	๑๑,๓๕๒	๑๓,๔๔๐	๒๔,๗๙๒
๒	ลำโพ	๑,๔๙๙	๑๗๘	๕,๖๒๓	๗,๕๔๑	๑๓,๑๖๔
๓	พิมลราช	๑๑,๗๔๖	๑๓๕	๒๓,๖๐๔	๒๔,๓๕๖	๔๗,๙๖๐
๔	บางบัวทอง	๑๐,๑๐๔	๒๒๘	๒๖,๖๓๖	๒๘,๕๓๒	๕๕,๑๖๘
๕	บางรักพัฒนา	๑๑,๙๙๐	๑๐๑	๒๒,๑๔๒	๒๔,๘๔๒	๔๖,๙๘๔
๖	บางคูวัด	๑๓,๗๙๒	๒๘๑	๑๘,๘๔๔	๒๑,๕๖๙	๔๐,๔๑๓
๗	บางรักใหญ่	๑,๔๙๙	๙๗	๒,๔๕๐	๓,๕๔๕	๕,๙๙๕
๘	โสนลอย	๔,๓๕๒	๕	๒๔,๔๐๔	๒๖,๓๙๑	๕๐,๗๙๕
รวม		๖๑,๑๘๐	๑,๒๕๒	๑๓๕,๐๕๕	๑๕๐,๒๑๖	๒๘๕,๒๗๑

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอบางบัวทอง, พ.ศ. ๒๕๖๙

๒) หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๗๒๓	๑๘.๕๘
๕๖ – ๖๕ ปี	๑,๒๙๙	๓๓.๓๘
๔๖ – ๕๕ ปี	๑,๐๙๔	๒๘.๑๒
๓๖ – ๔๕ ปี	๕๖๓	๑๔.๔๗
๒๖ – ๓๕ ปี	๒๐๐	๕.๑๔
๑๘ – ๒๕ ปี	๑๒	๐.๓๑
รวม	๓,๘๙๑	๑๐๐.๐๐

ที่มา : https://aiu.doe.go.th/bi_report/bi_report๑, พ.ศ. ๒๕๖๙

๓) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๒,๕๑๙	๖๔.๗๔
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๑,๓๗๒	๓๕.๒๖
รวม	๓,๘๙๑	๑๐๐.๐๐

ที่มา : https://aiu.doe.go.th/bi_report/bi_report๑, พ.ศ. ๒๕๖๙

๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ตารางที่ ๑๗ แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๓๒๘	๓๖.๐๖
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๕๖๘	๕๑.๗๖
เช่า	๑๔๙	๑๒.๑๒
รวม	๙๐๕	๑๐๐.๐๐

ที่มา : https://aiu.doe.go.th/bi_report/bi_report๑, พ.ศ. ๒๕๖๙

๕) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของตนเอง)

ตารางที่ ๑๘ แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๓๒๘	-	-	-	๓๒๘

ที่มา : https://aiu.doe.go.th/bi_report/bi_report๑, พ.ศ. ๒๕๖๙

๖) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

ส่วนใหญ่รายได้น้อยกว่า ๖๐,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๖๒.๘๖

๓) สิ้นเชื้อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

ส่วนใหญ่หนี้สินในภาคการเกษตร น้อยกว่า ๖๐,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๖๕.๓๘

๔) ประเพณีและวัฒนธรรม

(๑) การนับถือศาสนา

การนับถือศาสนา ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาพุทธ

๑) วัด จำนวน ๑๕ แห่ง

๒) วัดจีน จำนวน ๑ แห่ง

๓) มัสยิด จำนวน ๕ แห่ง

๔) ศาลเจ้า จำนวน ๕ แห่ง

๕) วัดแขก จำนวน ๑ แห่ง

(๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

๑) ประเพณีแห่เจ้าพ่ออ้าย ความเชื่อ และความศรัทธาเคียงคู่มืองบางบัวทองกว่าร้อยปี หลังจากประเพณีตรุษจีนให้หลังผ่านไป ๑๕ วัน ชาวไทยเชื้อสายจีนที่อาศัยอยู่ในเมืองบางบัวทองมารวมตัวกัน เพื่อร่วมงานประเพณีแห่เจ้าพ่ออ้าย ซึ่งประดิษฐานอยู่ ณ ศาลเจ้าประจำตลาดมานานกว่า ๑๐๐ ปี

๒) ประเพณีสงกรานต์ ประจำปี ขึ้น ณ วัดบางไผ่ (พระอารามหลวง) และวัดละหาร โดยประชาชน ในท้องถิ่นมีส่วนร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีสงกรานต์ เห็นความสำคัญและคุณค่าของวัฒนธรรมประเพณีของไทย

๓) ประเพณีวันเข้าพรรษา “สืบสานวิถีไทย วิถีชาวพุทธ” ขึ้นเพื่อถวายเป็นพุทธบูชาและ ถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ให้พุทธศาสนิกชนได้มีโอกาสบำเพ็ญกุศล ส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นและกิจกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา เสริมสร้างความสามัคคี ให้เกิดขึ้นในชุมชนและหน่วยงานต่างๆ สืบสานวัฒนธรรมประเพณี อันดีงามนี้ไว้ให้เยาวชนรุ่นหลังได้รู้จักสืบทอด

๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร

๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
บางคูรัด	๒	๔๕			๑	๑๐	๕	๕๑	-	-	๑	๓๐
พิมลราช	๑	๑๔	๑	๑๐			๘	๙๑	-	-		
ลำโพ			๑	๑๐	๑	๑๐	๔	๓๐	-	-		
บางบัวทอง	๑	๑๘	๒	๒๐			๑๒	๙๔	-	-	๑	๓๐
ละหาร	๑	๑๐			๑	๑	๘	๙๖	๑	๙๙๔		
บางรักพัฒนา			๑	๑๐			๑๘	๑๖๘	-	-		
บางรักใหญ่	๑	๑๑	๑	๑๐	๑	๑๗	๖	๕๓	-	-		
โสนลอย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๖	๙๘	๘	๖๐	๔	๔๗	๖๑	๕๘๓	๑	๙๙๔	๒	๖๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบัวทอง, พ.ศ.๒๕๖๔

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๗๔
เครื่องดื่ม	๕๒
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๓๔
ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก	๓๒
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๑๘
รวม	๒๑๐

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางบัวทอง, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
๑. วิสาหกิจชุมชนป่านเนपाल	๖	บางรักพัฒนา	๗
๒. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มตัดเย็บและถักโครเช	๑๔	บางบัวทอง	๗
๓. วิสาหกิจชุมชนหัตถศิลป์พิมลราช	๑	พิมลราช	๑๐
๔. วิสาหกิจชุมชนบ้านหมากม่วง	๑	บางบัวทอง	๑๑
๕. วิสาหกิจชุมชนเกษตรแปรรูปบ้านบางแพรก	๒	บางรักพัฒนา	๗
๖. วิสาหกิจชุมชนรีนเรจร่วมใจไปด้วยกัน	๕	บางคูรัด	๘
๗. วิสาหกิจชุมชนทองม้วนสมุนไพร(ตราทองพิมล)	๕	พิมลราช	๗
๘. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพเอื้ออาทรบางบัวทอง๒	๔	บางบัวทอง	๘
๙. วิสาหกิจชุมชนสวนชวนชม Home Organic Vegetables Bangbuathong	๓	บางรักพัฒนา	๗
๑๐. วิสาหกิจชุมชนเครื่องประดับคริสตัลและหินสี	๑	บางบัวทอง	๙
๑๑. วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์นมแพะ บ้านละหารฟาร์ม	๙	ละหาร	๑๐
๑๒. วิสาหกิจชุมชน ครอบครัวคนพิการ ทางสติปัญญา	๖	บางบัวทอง	๗
๑๓. วิสาหกิจชุมชนเวชไพบูลย์ ฟาร์ม	๒	ละหาร	๙
๑๔. วิสาหกิจชุมชนบางรักพัฒนาตามรอยพ่อ	๖	บางรักพัฒนา	๒๐
๑๕. วิสาหกิจชุมชนรักษ์บัวทอง	๔	ลำโพ	๗
๑๖. วิสาหกิจชุมชนแฮปปี้ ซากัญ ฟาร์ม ๒๐๒๔	๘	ละหาร	๗

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
๑๗. วิสาหกิจชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวคลองอ้อมนนท์	๑๑	บางรักใหญ่	๘
๑๘. วิสาหกิจชุมชนคันทนา บิส ดิสทริบิวเตอร์ (Canna Biz Distributor)	๓	พิมลราช	๗
๑๙. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มไข่เค็มสมนึก (สูตรโบราณ)	๙	บางรักพัฒนา	๗
๒๐. วิสาหกิจชุมชนVince White	๑๓	บางรักพัฒนา	๙
๒๑. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีธารน้ำใส	๕	ละหาร	๒๓
๒๒. วิสาหกิจชุมชนMY HOUSE มายเฮ้าส์	๘	ละหาร	๘
๒๓. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์เกษตรธรรมชาติแบบพอเพียง(ทำบุญ)	๗	บางรักใหญ่	๘
๒๔. วิสาหกิจชุมชนรักษ์สมุนไพร นนทบุรี	๓	บางรักพัฒนา	๗
๒๕. วิสาหกิจชุมชนรวมใจพิมลราช	๕	พิมลราช	๗
๒๖. วิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์ทุเรียนนนท์บางรักใหญ่	๓	บางรักใหญ่	๑๓
๒๗. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มไผ่งาม-ไม่มงคล	๑๐	บางรักพัฒนา	๗
๒๘. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตภัณฑ์สมุนไพรแปรรูปอุทัยวรรณ	๑๐	บางคูรัด	๑๐
๒๙. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มรักษำบ้านโรงสวด	๕	พิมลราช	๓๓
๓๐. วิสาหกิจชุมชนปลาเค็มอบโอโซน	๑๓	บางรักพัฒนา	๗
๓๑. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านขนมอบบ้านลากซ้อน	๗	ลำโพ	๗
๓๒. วิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์มะม่วงยายกล่ำและทุเรียนนนท์บางรักใหญ่ นนทบุรี	๓	บางรักใหญ่	๗
๓๓. วิสาหกิจชุมชนเรียนรู้การเลี้ยงแพะ-แกะนนทบุรี	๔	ละหาร	๑๙
๓๔. วิสาหกิจชุมชนสินค้าเกษตรและแปรรูปบ้านสามแยก	๘	ลำโพ	๙
๓๕. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปน้ำอ้อยสด น้ำส้มคั้นคุณไธ	๗	บางรักพัฒนา	๗
๓๖. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตภัณฑ์แพนนมบ้านเกาะดอน	๔	ละหาร	๑๓
๓๗. วิสาหกิจชุมชนธัญญาราม สมุนไพรนวดเพื่อสุขภาพ	๔	ลำโพ	๗

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
๓๘. วิสาหกิจชุมชนข้าวแช่โบราณป่าเลี้ยวและผลไม้แปรรูป	๕	บางคูรัด	๗
๓๙. วิสาหกิจชุมชนศูนย์ผลิตข้าวชุมชนตำบลบางคูรัด	๖	บางคูรัด	๗
๔๐. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปผลผลิตเกษตรบางรักใหญ่	๑๑	บางรักใหญ่	๘
๔๑. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมพัฒนาอาชีพสตรีโฮม	๑๔	บางบัวทอง	๗
๔๒. วิสาหกิจชุมชนBQB Pockets & Bags	๑๐	บางรักพัฒนา	๗
๔๓. วิสาหกิจชุมชนครัวย่าเยียม	๖	บางบัวทอง	๙
๔๔. วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรแก้วภูเขา	๘	พิมลราช	๗
๔๕. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนพึ่ง (ภาฯ) ยามยาก ชุมชนบางรักพัฒนา	๖	บางรักพัฒนา	๒๒
๔๖. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีผ้าแปรรูป	๖	บางรักพัฒนา	๗
๔๗. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแทนคุณแผ่นดิน	๓	พิมลราช	๑๒
๔๘. วิสาหกิจชุมชนแปรมจิตร	๖	บางบัวทอง	๗
๔๙. วิสาหกิจชุมชนสีห์โกชนา	๖	บางบัวทอง	๗
๕๐. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสาน ละคร	๕	ละคร	๗
๕๑. วิสาหกิจชุมชนน้ำยาเอนกประสงค์	๕	พิมลราช	๘
๕๒. วิสาหกิจชุมชนชุมชนพอเพียงบ้านคลองตาหม หมู่ ๙	๙	บางคูรัด	๑๙
๕๓. วิสาหกิจชุมชนสินเสริม	๙	บางคูรัด	๑๐
๕๔. วิสาหกิจชุมชนบ้านเพื่อนสัมพันธ์	๑๔	บางบัวทอง	๑๓
๕๕. วิสาหกิจชุมชนเครื่องประดับเงินฝัฟลอย	๕	บางรักพัฒนา	๗
๕๖. วิสาหกิจชุมชนเกษตรตำบลบางรักใหญ่	๑	บางรักใหญ่	๙
๕๗. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มรักษ์สุขภาพเพื่อคุณภาพชีวิต บ้านบางแพรก	๒	บางรักพัฒนา	๗
๕๘. วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรอบแห้งบ้านบัวทอง	๑๐	บางรักพัฒนา	๑๑
๕๙. วิสาหกิจชุมชนกองทุนพัฒนาท้องถิ่นบ้านรักไทย	๑๓	บางบัวทอง	๙
๖๐. วิสาหกิจชุมชนฟาสบ้านมั่นคง	๒	บางบัวทอง	๙
๖๑. วิสาหกิจชุมชนบ้านคลองเจ้า	๑	พิมลราช	๗
๖๒. เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนอำเภอบางบัวทอง	๙	บางรักพัฒนา	๑๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบัวทอง, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
๑. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนาถตา	๑	บางบัวทอง	๑๐
๒. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรขนมอบบ้านลากซ้อน	๗	ลำโพ	๑๐
๓. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอนุรักษ์เกษตรธรรมชาติ แบบพอเพียง	๑	บางรักใหญ่	๑๐
๔. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรส่งเสริมพัฒนาอาชีพสวิตโฮม	๑๔	บางบัวทอง	๑๐
๕. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรไขเค็มสมนึก	๗	บางรักพัฒนา	๑๐
๖. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรรวมใจพิมลราช	๕	พิมลราช	๑๐
๗. กลุ่มยุวเกษตรกรสุหร่าลากซ้อน	๖	ละหาร	๑๕
๘. กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนเจริญรัฐอุปถัมภ์	๗	ลำโพ	๑๕
๙. กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนเต็มรักศึกษา	๘	บางคูรัด	๑๕
๑๐. กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดโมลี	๑	บางรักใหญ่	๑๕
๑๑. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรผลิตข้าวชุมชน ตำบลบางบัวทอง	๘	บางบัวทอง	๑๘
๑๒. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรไร่นาสวนผสม ปลายคลองบางคูรัด	๑	บางคูรัด	๑๕
๑๓. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรศูนย์ผลิตข้าวชุมชน ตำบลบางคูรัด	๖	บางคูรัด	๓๐
๑๔. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริมอาชีพ อนุรักษ์ทุเรียนนนท์บางรักใหญ่	๓	บางรักใหญ่	๑๑
๑๕. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรส่งเสริมอาชีพ ผลิตบัวกระดัง	๔	ละหาร	๑๐
๑๖. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรตำบลพิมลราช	๕	พิมลราช	๑๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบัวทอง, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
สหกรณ์การเกษตรบางบัวทอง	๖	ละหาร	๙๙๔

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนนทบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๙

๒) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศดปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฎิรูป ที่ดิน	
บางคูรัด		๕	๑		๑				๑
บางบัวทอง	๑	๔	๒	๑	๑		๑		
ละหาร		๗	๑		๑		๑		
ลำโพ		๖			๑				๑
พิมลราช		๑			๑				
บางรักพัฒนา		๓			๑				
บางรักใหญ่		๒			๑				
รวม	๑	๒๘	๔	๑	๗	๗	๒	๐	๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบัวทอง, พ.ศ. ๒๕๖๙

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตารางที่ ๒๕ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบุญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
บางคูรัด	๑	๒	-	-	๑๐	๒๑	๔	-	-
บางบัวทอง	-	๓	๕	๑	๖	๑๘	๑	๑	-
ละหาร	๑	๕	๓	๒	๖	๑๒	๔	-	-
ลำโพ	-	๑	๑	-	๕	๙	๑	-	-
พิมลราช	๔	-	๑	-	๓	๑๑	๒	๑	-
บางรักพัฒนา	-	-	๒	-	๒	๘	-	-	-
บางรักใหญ่	๔	-	๑	๒	๑๑	๘	-	-	-
รวม	๑๐	๑๑	๑๓	๕	๔๓	๘๗	๑๒	๒	๐

หมายเหตุ : อาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบัวทอง, พ.ศ. ๒๕๖๙

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอบางบัวทอง มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน จำนวน ๒ คน

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้าน

ตำบล	จำนวน (ราย)	องค์ความรู้ด้าน
บางบัวทอง	๑	การผลิตเชื้อเห็ดฟาง
บางรักใหญ่	๑	การขยายพันธุ์มะม่วงยายกล่ำ มะม่วงหลังโก่ง
รวม	๒	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบัวทอง, พ.ศ.๒๕๖๙

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ที่	ชื่อศูนย์ (ลำดับที่ ๑ ศูนย์หลัก ลำดับถัดไป ศูนย์เครือข่าย)	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์	
			หมู่	ตำบล
๑	สวนผู้ใหญ่นัด	พืชผัก	๓	บางรักพัฒนา
๒	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	การจัดการดินปุ๋ยชุมชน	๘	บางบัวทอง
๓	บางรักใหญ่	ไม้ผล	๓	บางรักใหญ่
๔	ศูนย์เรียนรู้ชุมชนเกษตรกรบางรักใหญ่	การแปรรูปผลิตผลด้านการเกษตร	๑	บางรักใหญ่

ที่	ชื่อศูนย์ (ลำดับที่ ๑ ศูนย์หลัก ลำดับถัดไป ศูนย์เครือข่าย)	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์	
			หมู่	ตำบล
๕	นาแปลงใหญ่ ม.๖ ต.บางคูรัด	ศูนย์ข้าวชุมชน	๖	บางคูรัด
๖	บ้านคลองตาชม	ข้าว	๙	บางคูรัด
๗	ไร่นาสวนผสม	ปศุสัตว์	๒	ละหาร
๘	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	จัดการศัตรูพืช	๘	ละหาร
๙	ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงแพะแกะนันทบุรี	ปศุสัตว์	๔	ละหาร
๑๐	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลลำโพ	ศูนย์ข้าวชุมชน	๗	ลำโพ
๑๑	ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดิน	การจัดการดิน	๕	ลำโพ
๑๒	ศูนย์เรียนรู้ชุมชนเกษตรกรลำโพ	พืชผัก	๘	ลำโพ
๑๓	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าวตำบลบางรักพัฒนา	ข้าว	๕	บางรักพัฒนา
๑๔	ศูนย์เครือข่ายประมง (ปลากินพืชในบ่อดิน)	ประมง	๑	ละหาร
๑๕	ศูนย์เครือข่ายประมง (ปลาดุกในบ่อดิน)	ประมง	๘	ละหาร
๑๖	ศูนย์เครือข่ายประมง (ปลากินพืชในบ่อดิน) และการเลี้ยงไก่	ด้านประมงและด้านปศุสัตว์	๑๐	บางบัวทอง
๑๗	ศูนย์เครือข่ายประมง (ปลากินพืชในบ่อดิน)	ประมง	๙	ละหาร
๑๘	ศูนย์เครือข่ายประมง (ปลากินพืชในบ่อดิน)	ประมง	๔	ละหาร
๑๙	ศูนย์เครือข่ายด้านการแปรรูป	การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การเกษตร	๘	ลำโพ
๒๐	ศูนย์เครือข่ายด้านการแปรรูป	การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การเกษตร	๗	ลำโพ
๒๑	ศูนย์เครือข่ายด้านไม้ดอกไม้ประดับ	ไม้ดอกไม้ประดับ	๕	บางรักพัฒนา
๒๒	ศูนย์เครือข่ายด้านการแปรรูป	การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การเกษตร	๓	ลำโพ
๒๓	ศูนย์เครือข่ายด้านเศรษฐกิจพอเพียง	ข้าว ไม้ผล	๘	บางรักพัฒนา
๒๔	ศูนย์เรียนรู้ด้านผัก	ผัก	๓	บางบัวทอง
๒๕	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลบางคูรัด	ข้าว	๔	บางคูรัด
๒๖	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ข้าว	๘	บางบัวทอง
๒๗	บ้านคลองตาคล้าย	ข้าว	๗	บางบัวทอง
๒๘	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มรักษบ้านโรงสวด	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง	๕	พิมลราช
๒๙	สวนเต็มรักเกษตรอินทรีย์	พืชผัก	๒	บางคูรัด

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบัวทอง, พ.ศ. ๒๕๖๔

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๑ กลุ่ม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวน พื้นที่ (ไร่)
๑	บางคูรัด	ม.๖ ต.บางคูรัด	ข้าว	๓๐	๕๓๖.๒๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบัวทอง, พ.ศ. ๒๕๖๙

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้าข้าว

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

[] น้ำฝน [✓]ชลประทาน [] บ่อน้ำบาดาล [] แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

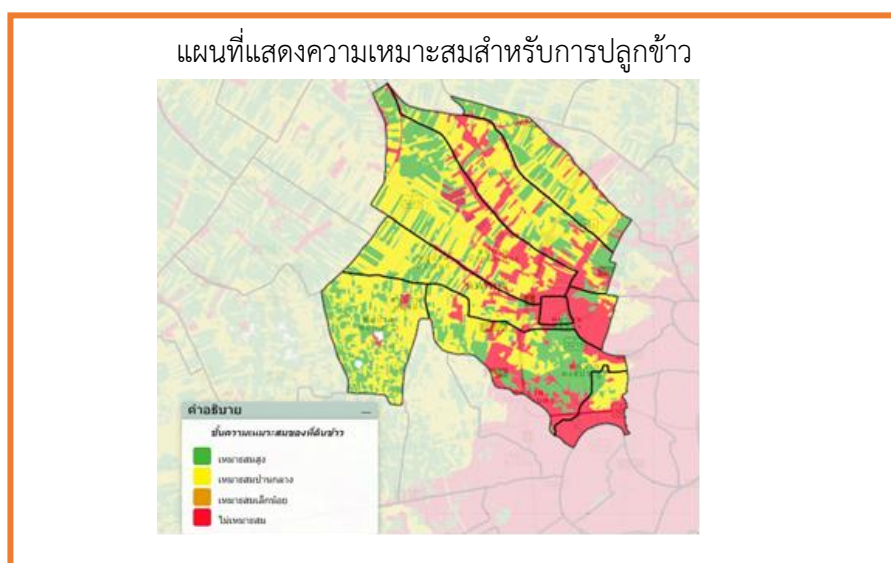
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

๑) เขตความเหมาะสม

ตารางที่ ๒๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสม ปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอบางบัวทอง	๒๒,๔๕๐	๓๔,๘๒๖	๐	๑๗,๑๘๙	๗๔,๔๖๕
โสนลอย	๑๐๐.๖๑	๐.๐๑	๐	๗๗๙.๑๒	๘๘๐.๐๐
บางบัวทอง	๔,๔๒๒	๘,๗๐๗	๐	๔,๑๒๓	๑๗,๒๕๒
บางรักใหญ่	๓๗๙.๙	๙๐๒.๒๑	๐	๑,๘๗๗	๓,๑๕๙
บางคูรัด	๔,๓๒๑	๖,๐๐๔	๐	๑๕๘.๐๙	๑๐,๔๘๓
ละหาร	๒,๘๔๙	๖,๑๗๐	๐	๓,๑๗๐	๑๒,๑๘๙
ลำโพ	๓,๐๔๖	๔,๒๒๑.๗	๐	๖๓๐.๒๑	๗,๘๙๘
พิมลราช	๒,๕๒๐	๔,๘๒๑	๐	๒,๗๗๘	๑๐,๑๑๙
บางรักพัฒนา	๔,๘๑๒	๔,๐๐๑	๐	๓,๖๗๓	๑๒,๔๘๕

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙

ภาพที่ ๖ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

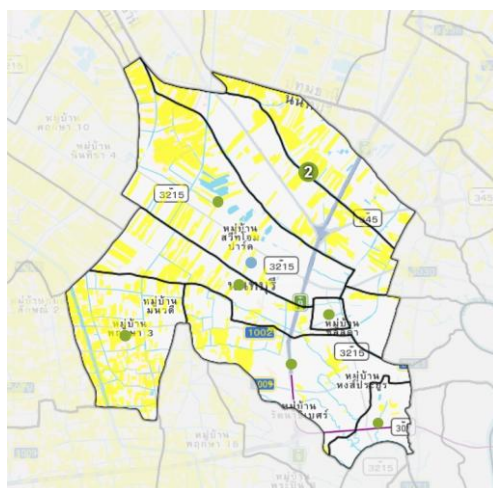
๒) พื้นที่ปลูกข้าว

ตารางที่ ๓๐ แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตข้าว

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
โสนลอย	๑	๑๗.๐๐	๑๗.๐๐	๑๓.๖	๐.๘
บางบัวทอง	๑๖๓	๒,๙๘๒.๘๕	๒,๙๘๒.๘๕	๒,๔๕๐.๔	๐.๘
บางรักใหญ่	๐	๐	๐	๐	
บางคูรัด	๒๑๐	๒,๗๙๖.๒๕	๒,๗๙๖.๒๕	๒,๔๑๘.๔	๐.๘
ละหาร	๑๒๗	๒,๐๘๔.๐๐	๒,๐๘๔.๐๐	๑,๗๔๐.๘	๐.๘
ลำโพ	๑๐๘	๑,๗๕๑.๖๓	๑,๗๕๑.๖๓	๑,๓๖๘	๐.๘
พิมลราช	๙๐	๑,๔๑๗.๘๓	๑,๔๑๗.๘๓	๑,๐๘๓.๒	๐.๘
บางรักพัฒนา	๔๐	๗๓๔.๙๖	๗๓๔.๙๖	๖๘๓.๒	๐.๘
รวม	๗๒๖	๑๑,๗๘๔.๖๑	๑๑,๗๘๔.๖๑	๙,๗๕๗.๖	๐.๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบัวทอง พ.ศ. ๒๕๖๙

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว

ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง)

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

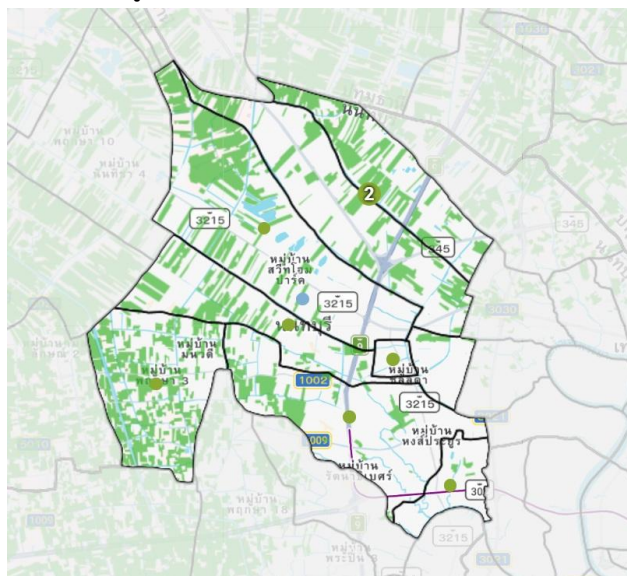
(๓) พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอบางบัวทอง	๑๑,๗๘๔.๖๑	๐	๐	๐	๑๑,๗๘๔.๖๑
โสนลอย	๑๗.๐๐	๐	๐	๐	๑๗.๐๐
บางบัวทอง	๒,๙๘๒.๘๕	๐	๐	๐	๒,๙๘๒.๘๕
บางรักใหญ่	๐	๐	๐	๐	๐
บางคูรัด	๒,๗๙๖.๒๕	๐	๐	๐	๒,๗๙๖.๒๕
ละหาร	๒,๐๘๔.๐๐	๐	๐	๐	๒,๐๘๔.๐๐
ลำโพ	๑,๗๕๑.๖๓	๐	๐	๐	๑,๗๕๑.๖๓
พิมลราช	๑,๔๑๗.๘๓	๐	๐	๐	๑,๔๑๗.๘๓
บางรักพัฒนา	๗๓๔.๙๖	๐	๐	๐	๗๓๔.๙๖

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอบางบัวทอง

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

การทำนาส่วนใหญ่จะใช้วิธีหว่านน้ำตม ซึ่งมี ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๑). การเตรียมดิน

- ไถ ๑ ครั้ง (ตีเทือกดินครั้งที่ ๑)
- คราดปรับหน้าดิน (ลูบเทือกครั้งที่ ๒)
- ทำเทือกทิ้งไว้ ๑ สัปดาห์

๒). การเตรียมเมล็ดพันธุ์

- นำเมล็ดพันธุ์มาแช่น้ำไว้ ๑ คืน
- หุ้มเมล็ดข้าวไว้ ๓ วัน ก่อนนำไปหว่าน
- ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวหว่าน อัตราส่วน ๒๕-๓๐ กิโลกรัม/ไร่

๓). การดูแลรักษา

- หลังจากหว่าน ๓-๕ วัน ฉีดยาคุม ฆ่า วัชพืช
- เมื่อข้าวอายุได้ ๒๐-๒๕ วัน ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๖-๒๐-๐ อัตราใส่ ๒๕ กิโลกรัม/ไร่
- เมื่อข้าวอายุได้ ๖๐ วัน ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๖-๒๐-๐ ผสมกับปุ๋ยยูเรียสูตร ๔๖-๐-๐

อัตราส่วน ๒:๑ ใส่ ๓๐ กิโลกรัม/ไร่

- ระหว่างนั้นหากมีแมลงศัตรูพืชรบกวน ก็อาจมีการใช้ยาควบคุมแมลงศัตรูพืช

๔). การเก็บเกี่ยว

- หลังจากข้าวอายุได้ ๑๑๐ -๑๒๐ วัน ก็พร้อมเก็บเกี่ยว
- การเก็บเกี่ยวผลผลิตโดยการจ้างรถเกี่ยว
- ผลผลิตที่ได้ ประมาณ ๗๖๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ โดยเฉลี่ย ๘๐๐ กิโลกรัม/ไร่

๕). การขนข้าวไปจำหน่าย

- โดยรถบรรทุกรับจ้าง ถึงโรงสีข้าว
- ผลผลิตที่ได้จะจำหน่ายเป็นข้าวสดให้กับโรงสีทั้งหมด

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอบางบัวทอง มีการปลูกข้าวดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
		←	▽	△	→		←	▽			△	→

สัญลักษณ์

←→ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูก

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

ตารางที่ ๓๒ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๘

รายการ	ในเขตชลประทาน		นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ	
๑. ค่าเมล็ดพันธุ์	๔๕๐					
๒. ค่าปุ๋ยเคมี						
- ยูเรีย ๔๖-๐-๐	๔๕๐					
- สูตร ๑๖-๒๐-๐	๔๕๐					
๓. สารเคมี						
- ยาคุมหญ้า	๒๕๐					
- ยาฆ่าหญ้า	๒๐๐					
- ยากำจัดแมลง	๗๐					
- ยากำจัดโรค	๗๐					
- ฮอโมน	๑๐๐					
๔. แรงงาน						
- เตรียมดิน	๕๐๐					
- ค่าหว่านเมล็ด	๖๐					
- ค่าหว่านปุ๋ยเคมี ๒ ครั้ง (๖๐ บาท/ครั้ง)	๑๒๐					
- ค่าฉีดยาและพ่นสารหญ้า ๒ ครั้ง (๖๐ บาท/ครั้ง)	๑๒๐					
- โรคและแมลง ๔ ครั้ง (๖๐ บาท/ครั้ง)	๒๔๐					
- ฮอโมน ๑ ครั้ง	๖๐					
- เก็บเกี่ยว	๔๐๐					
๕. น้ำมันเชื้อเพลิง	๑๐๐					
๖. อื่นๆ (ค่าเช่าที่/ครั้ง)	๑,๐๐๐					
รวม	๔,๔๗๐					

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบัวทอง, พ.ศ. ๒๕๖๙)

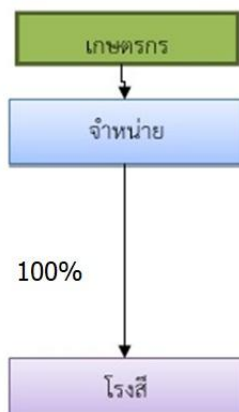
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ปริมาณผลผลิตข้าว จะแบ่งเป็น ๒ ฤดู คือฤดูนาปี ตั้งแต่ ๑ เมษายน ถึง ๓๑ ตุลาคม และฤดูนาปรัง ตั้งแต่ ๑ พฤศจิกายน ถึง ๓๑ มีนาคม ของปีถัดไป ซึ่งนาปีจะมีผลผลิตเฉลี่ย ๘๐๐ กิโลกรัมต่อไร่

๑) วิธีการตลาด (เป็นวิธีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

เกษตรกรส่วนใหญ่จะผลิตข้าวขาว เมื่อเก็บเกี่ยวข้าวแล้วจะไม่มีเก็บไว้บริโภคหรือทำพันธุ์ ผลผลิตข้าวที่ผลิตได้ จะจำหน่ายเป็นข้าวเปลือกสดให้กับโรงสีในพื้นที่ใกล้เคียง ซึ่งมีราคาเฉลี่ยประมาณ ๕,๕๐๐ บาทต่อตัน โรงสีจะตั้งราคาซื้อข้าวเปลือกที่ความชื้น ๑๕% ข้าวที่เกษตรกรนำมาขายมักจะมีความชื้นเกินกว่า ๑๕% ดังนั้น เมื่อเกษตรกรนำข้าวมาขายก็就会被หักความชื้น

Flow chart แสดงเส้นทางวิถีตลาดของอำเภอบางบัวทอง

ภาพที่ ๑๐ แสดงวิถีการตลาดข้าวอำเภอ
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบัวทอง, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

มีแหล่งรับซื้อ รวม ๗ แห่ง ได้แก่

- อยู่ใน ตำบลไทรใหญ่ จำนวน ๑ แห่ง
- อยู่ใน ตำบลคลองขวาง จำนวน ๒ แห่ง
- อยู่ใน ตำบลขุนศรี จำนวน ๓ แห่ง
- อยู่ใน ตำบลหนองเพรางาย จำนวน ๑ แห่ง

๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

๑) เกษตรกร

มีเกษตรกรผู้ปลูกในอำเภอจำนวน ๑,๒๕๓ ราย และมีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ จำนวน ๘ ราย
มีความรู้ ความชำนาญ องค์กรความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๓ แสดงเกษตรกรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่

ที่	หมู่	ตำบล	ประเภท	องค์ความรู้โดดเด่น
๑	๒	บางคูรัด	พืชผัก	พืชผักปลอดภัย
๒	๔	บางคูรัด	ข้าว	การลดต้นทุนการผลิตข้าว
๓	๖	บางคูรัด	ข้าว	การลดต้นทุนการผลิตข้าว
๔	๙	บางคูรัด	ข้าว	การเพิ่มมูลค่าข้าวไรซ์เบอร์รี่
๕	๗	บางบัวทอง	เห็ด	การเพาะเชื้อเห็ดฟาง เห็ดนางฟ้า
๖	๘	ละหาร	ข้าว	การจัดการศัตรูพืช การใช้สารชีวภัณฑ์
๗	๓	บางรักพัฒนา	พืชผัก	ผักยกแคปลอดสารพิษ การทำเกษตรเขตเมือง
๘	๘	ลำโพ	พืชผัก	ระบบน้ำอัจฉริยะ

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบางบัวทอง, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๒) องค์กรเกษตรกร ดังนี้

ตารางที่ ๓๔ แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

องค์กรเกษตรกร	จำนวน (แห่ง)	ชื่อกลุ่ม
ศพก.หลัก	๑	สวนผู้ใหญ่น้อย
ศพก.เครือข่าย	๒๘	
แปลงใหญ่	๑	นาแปลงใหญ่ ม.๖ ต.บางคูรัด
วิสาหกิจชุมชน	๒	วิสาหกิจศูนย์ข้าวชุมชนตำบลบางคูรัด วิสาหกิจศูนย์ข้าวชุมชนตำบลบางบัวทอง

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๓๕ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าข้าว อำเภอบางบัวทอง

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	พื้นที่ปลูกข้าว ๑๑,๗๘๔ ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในตำบลบางบัวทอง และตำบลบางคูรัด สภาพดิน มีหลากหลายกลุ่ม เช่น กลุ่ม ๒,๓,๘ (ดินเหนียวลึก)	มีลานรับซื้อ มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ข้าว (หมู่ ๖ ตำบลบางคูรัด) และ วิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าว ชุมชนตำบลบางบัวทอง	จำหน่ายเป็นข้าวเปลือก ผ่านพ่อค้าคนกลางและ โรงสีเอกชน
	ปัญหา Pain point	ต้นทุนการผลิตสูง เช่น ค่าปุ๋ย ยา น้ำมัน ค่าเช่าที่ดินสูง ปัญหาฟางข้าวมีปริมาณเยอะ ต้องตีดินไถกลับ ๒ รอบ หนี้สิน ข้าวติด	เกษตรกรถูกเอาเปรียบเรื่อง การหักค่าความชื้นและราคา ขายข้าวเปลือกที่ไม่เป็นธรรม	ไม่มีข้าวสารสารบรรจจุ ของชุมชน
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ใช้ Agri-Map วางแผนการปลูก และการจัดการเศษวัสดุ ทางการเกษตร ส่งเสริมการใช้ จุลินทรีย์ย่อยสลายตอซัง	จัดตั้ง ลานข้าวชุมชน เพื่อ เพิ่มอำนาจการต่อรองราคา	พัฒนาผลิตภัณฑ์ ข้าวสาร กข.43 และ ข้าวไรซ์เบอร์รี่ เพื่อบรรจุ ถุงภายใต้แบรนด์ชุมชน และเชื่อมโยงตลาด สินค้าเพื่อสุขภาพตาม ห้างสรรพสินค้า
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	มีครัวเรือนเกษตรกรข้าว 708 ครัวเรือน หัวหน้าครัวเรือน ส่วนใหญ่อายุ 56-65 ปี	มีปราชญ์ชาวบ้านและ Smart Farmer ต้นแบบ ด้านข้าวจำนวน 95 ราย	ขายผ่านโรงสี ลานข้าว และพ่อค้าในพื้นที่
	ปัญหา Pain point	ขาดผู้สืบทอดอาชีพ	เกษตรกรมุ่งเน้นการผลิต สินค้าไม่ใช่คนบริโภค ไม่มี การบริหารจัดการธุรกิจเกษตร	ผู้บริโภคในพื้นที่ยัง ไม่นิยมบริโภคข้าว ที่ผลิตในชุมชนตนเอง
	แนวทาง/App tech.	พัฒนา Young Smart	อบรมหลักสูตรการบริหาร	ส่งเสริมการบริโภค

	ที่จะใช้แก้ปัญหา	Farmer (YSF) และเกษตรกร ต้นแบบด้านข้าว	จัดการธุรกิจเกษตรและ เสริมสร้างจิตสำนึกอาชีพ	ข่าวสารในชุมชนและ ขายตรงผ่านออนไลน์
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	พันธุ์ที่นิยมคือ กข47 ผลผลิต เฉลี่ย 711 กก./ไร่	ไม่มีการปรับปรุงข้าวเพื่อ การบริโภค ขายส่งโรงสี ลานข้าว โดนกดราคา	จำหน่ายข้าวเจ้า กข.43 ข้าวไรซ์เบอร์รี่และ ข้าวเปลือก
	ปัญหา Pain point	สินค้ายังไม่ได้รับมาตรฐาน GAP อย่างทั่วถึง	ผลผลิตมีคุณภาพไม่สม่ำเสมอ จากการละเมิดสิทธิ์พันธุ์	ขาดการสร้างอัตลักษณ์ หรือเรื่องราว (Story) ของข้าว กข.43 และ ข้าวไรซ์เบอร์รี่
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ส่งเสริมการผลิตตามมาตรฐาน GAP และเกษตรอินทรีย์ เพื่อ เพิ่มมูลค่า	จัดตั้ง ธนาคารเมล็ดพันธุ์ข้าว เพื่อควบคุมคุณภาพตั้งแต่ ต้นน้ำ	สร้างเรื่องราวสินค้าจาก ภูมิปัญญาพื้นถิ่นและ ยกระดับสู่สินค้าพรีเมียม

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ

ตารางที่ ๓๖ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการยกระดับห่วงโซ่คุณค่าข้าวปลอดภัยสู่เมืองอัจฉริยะ (Bang Bua Thong Smart Rice Value Chain)
๒. ชื่อแผนงาน	แผนบูรณาการพัฒนาศักยภาพการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรมูลค่าสูง จังหวัดนนทบุรี
๓. แนวทางการพัฒนา	จังหวัดนนทบุรีกำหนดเป้าหมายการพัฒนาเป็น “เมืองน่าอยู่” (Livable city) โดยมีองค์ประกอบของการเป็นเมืองที่มีสังคมน่าอยู่ เมืองเศรษฐกิจก้าวหน้า และเมืองการพัฒนายั่งยืน และกำหนดประเด็นการพัฒนา การเพิ่มมูลค่าสูงในภาคเศรษฐกิจ
๔. หลักการและเหตุผล	อำเภอบางบัวทองประสบปัญหาการขยายตัวของความเป็นเมือง (Urbanization) ทำให้พื้นที่นาลดลงและเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการใช้สารเคมีใกล้ชุมชน นอกจากนี้ เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ขาดแรงงาน และเผชิญกับราคาข้าวตกต่ำ การปรับเปลี่ยนมาผลิต “ข้าวปลอดภัย” ที่ใช้เทคโนโลยีช่วย และขายตรงให้กับคนในเมืองนนทบุรีที่มีกำลังซื้อสูง จึงเป็นทางรอดสำคัญที่จะช่วยรักษาพื้นที่เกษตร และเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรอย่างยั่งยืน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อลดต้นทุนการผลิตข้าวโดยใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะและสารชีวภัณฑ์ ๒. เพื่อยกระดับมาตรฐานข้าวบางบัวทองให้ได้การรับรอง GAP หรือ “นนทบุรีการันตี” ๓. เพื่อสร้างช่องทางการตลาดตรง (Direct to Consumer) ระหว่างเกษตรกรและชุมชนเมือง
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ราย พื้นที่นาเข้าร่วมไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ ไร่ ๒. ต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ ๑๕ และเกษตรกรมีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ ๓. ได้รับมาตรฐานปลอดภัย/อินทรีย์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้าร่วม
๗. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรอำเภอบางบัวทอง
๘. กิจกรรมหลัก	๑. อบรมการใช้โดรนเกษตรและการใช้ปุ๋ยสั่งตัดตามค่าวิเคราะห์ดิน ๒. จัดตั้งศูนย์ผลิตสารชีวภัณฑ์และปุ๋ยชีวภาพ PGPR-๒ ประจำกลุ่มแปลงใหญ่ ๓. ตรวจประเมินและขอรับรองมาตรฐานข้าวปลอดภัย ๔. ออกแบบบรรจุภัณฑ์และสร้างสตอรี่สินค้าข้าวบางบัวทอง ๕. กิจกรรมจับคู่ธุรกิจกับนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรและห้างสรรพสินค้าในพื้นที่

๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอบางบัวทอง สำนักงานเกษตรจังหวัดนนทบุรี ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว ศูนย์วิจัยข้าว องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี สถาบันการศึกษาในพื้นที่
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๓,๕๐๐,๐๐ บาท งบพัฒนาจังหวัด/งบพัฒนากลุ่มภาคกลางตอนบน
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. กลุ่มเกษตรกรมีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีอัจฉริยะ ๒. ผลิตภัณฑ์ข้าวสารบรรจุถุงภายใต้แบรนด์ "ข้าวปลอดภัยบางบัวทอง" ๓. ฐานข้อมูลลูกค้า (Big Data) สำหรับการสั่งซื้อข้าวล่วงหน้า
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรในอำเภอบางบัวทองมีอาชีพที่มั่นคงและพึ่งพาตนเองได้แม้ ในบริบทเมืองขยายตัว ๒. ชุมชนเมืองได้บริโภคข้าวคุณภาพดีในราคายุติธรรม ลดปัญหาสุขภาพและ สิ่งแวดล้อมจากการใช้สารเคมีในนาข้าวใกล้บ้าน

หมายเหตุ : ถ้ามีมากกว่า ๑ โครงการ สามารถเพิ่มตารางได้

๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๓๗ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการยกระดับ ห่วงโซ่คุณค่า ข้าวปลอดภัย สู่เมืองอัจฉริยะ (Bang Bua Thong Smart Rice Value Chain)	๑. งบประมาณ ดำเนินงาน ๓.๕ ล้านบาท ๒. เมล็ดพันธุ์ข้าว คุณภาพ (เช่น กข๔๓, หอมปทุม) ๓. วิทยากร ผู้เชี่ยวชาญด้าน เทคโนโลยีและ การตลาด ๔. เกษตรกรเป้าหมาย ๒๐๐ ราย	๑. ต้นน้ำ: จัดหา เทคโนโลยี Smart Farming (โดรน, เซนเซอร์) และส่งเสริมปุย ชีวภาพ PGPR-๒ ๒. กลางน้ำ: อบรมการ แปรรูปเพิ่มมูลค่า และ จัดทำระบบการรับรอง มาตรฐาน "นนทบุรีการันตี" ๓. ปลายน้ำ: พัฒนาแบรนด์ "ข้าวบางบัวทอง" และ เชื่อมโยงตลาด Direct-to- Consumer (หมู่บ้าน จัดสรร) ๔. ติดตามผล: ใช้ระบบ Data Analytics เก็บ ข้อมูลการผลิตและ ยอดขายเพื่อวางแผน ฤดูกาลต่อไป	๑. ต้นทุนการผลิตลดลง ร้อยละ ๑๕ และใช้ สารเคมีน้อยลง	๒. ข้าวได้รับการรับรอง มาตรฐานปลอดภัย (GAP) ไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ ไร่ ๒. มีช่องทางการ จำหน่ายตรงสู่ชุมชน เมือง ๕-๑๐ แห่ง และ แพลตฟอร์มออนไลน์	๒.ฐานข้อมูลเกษตรกร และคู่ค้า (Big Data) สำหรับบริหารจัดการ แบบแม่นยำ	งบประมาณ จังหวัด / งบกลุ่มจังหวัด ภาคกลาง ตอนบน	๒๕๗๐

บรรณานุกรม

สำนักงานปศุสัตว์อำเภอบางบัวทอง, พ.ศ. ๒๕๖๘

สำนักงานประมงอำเภอบางบัวทอง, พ.ศ. ๒๕๖๘

สำนักทะเบียนอำเภอบางบัวทอง, พ.ศ. ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอบางบัวทอง, พ.ศ. ๒๕๖๙

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางบัวทอง, พ.ศ. ๒๕๖๙

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดนนทบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๙

<https://dinonline.ddd.go.th/>, ๒๕๖๙

https://aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑, พ.ศ. ๒๕๖๙

<https://th.weatherspark.com>, พ.ศ. ๒๕๖๙

<http://agri-map-online.moac.go.th/>,พ.ศ. ๒๕๖๙